

de Udtalelser, der ere faldne baade i Fjor og i Aar her i Rigsdagen, fremgaar det jo, at der er mange Lærere, der sidde med saa lave Lønninger, at der bør gøres noget for dem, at de kunne komme bort fra det Tryk, hvorunder de arbejde, ligesom de jo ogsaa af Samfundet kunne kræve en nogenlunde ordentlig Løn for det Arbejde, de yde Samfundet. Jeg vil ikke bruge det stærke Udtryk, der faldt, at der er mange Lærere, der sulde, for det gøre de ikke, eftersom der er godhjertede Mennesker, som nok skulle yde dem Hjælp, naar det kommer dertil, at de trænge. Vi have jo endogaa set, at der, hvad dette angaar, har været foretaget Indsamlinger; men jeg vil spørge, om man kan være tjent dermed, og derfor er jeg enig med det ærede 2det Medlem for 7de Kredts i, at der bør raades Bod herpaa. Men det er for mig ikke nok, at Lærerne faa det daglige Brød; det har ogsaa meget at sige, at de aandelige Interesser, som Lærerne skulle varetage, kunne ske Fjældet, og det er umuligt, at det kan blive Tilfældet, naar Læreren sidder i trykkede økonomiske Omstændigheder. Det er nødvendigt for en Lærer, at han kan staffe sig Bøger, Blade og Tidsskrifter, for at han kan følge med i de Strømninger og Bevægelser, som røre sig i det Folk, blandt hvilket han har sit Arbejde. Naar det foreliggende Lovforslag bliver vedtaget, tror jeg, det vil raade Bod paa Manglerne, saa at Lærerne baade i økonomisk og aandelig Henseende blive stillede saaledes, at de kunne føre en Tilværelse, der er nogenlunde taalelig. Men naar vi nu ere enige om, at Lærerne bør have noget mere Løn, og der saa ogsaa i Dag er sagt, at man kan raade Bod paa de daarlige Lønninger paa anden Maade, nemlig ved, som man er inde paa, at yde Tilskud til Lønningerne paa Finansloven, saa kan det dog være, at der Tid efter anden vil rejse sig Modstand mod at yde Lærerne Lønning paa den Maade, og jeg for mit Vedkommende vil ikke være glad ved at være med dertil. Vedtagelse af en blot og bar Lønningslov vil vistnok heller ikke blive modtagen med Glæde ude i Befolkningen. Derimod er jeg sikker paa, at naar der virkelig blev gennemført en saadan Reform, at Befolkningen kunde se, at der blev gjort noget for dens Børns bedre Undervisning, vilde den ikke være bange for at

yde de rimelige Bidrag, der kræves dertil. Og det foreliggende Forslag yder et saadant Fremskridt, at man kan sige, det er en Reform, hvorved man dog kommer fremad, og at der derved er taget noget bort af de Betæneligheder, der ellers kunde være ved at yde 1½ Mill. Kr. til dette Formaal. Det er sikkert, at der her er noget af en Reform, man virkelig kan glæde sig ved; thi det er dog af Betydning, at Børnenes Antal bliver nedsat fra 80 til mellem 30 og 40 i en Klasse. Det er et betydeligt Fremskridt, og den, der har haft Beslighed til at se Lærerne arbejde i Skolerne med det store Børneantal, maa undres over, at de ere i Stand til at naa saa vidt, som de naa; men det er uforvareligt at lade Lærerne sidde med saa mange Børn, dels fordi de derved slides for tidlig op, og dels fordi de ikke kunne gaa til deres Arbejde i Skolen med den Kvikhed, som de vilde kunne, hvis der var et mindre Antal Børn. Det er let at forstaa, at alene det er et saa betydeligt Skridt fremad, at jeg vilde være glad ved, om Loven kunde blive vedtagen, og det vilde ogsaa kunne bøde noget paa, at man her samtidig skal give et ikke saa ringe Pengebidrag.

Med Hensyn til de Uoverensstemmelser, der have været om Skolekommissionens Sammensætning og Lærernes Kaldelse kan jeg ikke dele de Ansuelser, der her ere udtalte af de to første ærede Talere, idet jeg ikke tror, at det paa nogen Maade vil kunne svække Skolens Forhold til Hjemmene, om dette Lovforslag blev vedtaget, saaledes som det nu er forelagt. Det vilde netop have stor Betydning, at de Folk, der have Børn at sende i Skole, blive bragte i nærmere Forhold til Skolen — jeg tænker her nærmest paa Sammensætningen af Skolekommissionerne. Naar vi se, med hvilken Interesse Skolekommissionens Medlemmer nu tage sig af det Arbejde, de have, maa vi sige, at Interessen er i Grunden for lille. Men derimod er jeg vis paa, at naar vi fik en saadan Sammensætning af Skolekommissionen, at vedkommende Beboere kom til at vælge de to og Sogneraadet de to, vilde de samtidig komme til at føle det Ansvar, de havde, og de vilde tage sig ganske anderledes af den Sag; med andre Ord, Skolen og Hjemmene vilde blive bragte nærmere sammen, og det vilde være af ikke ringe Bigtighed. — Spørgs-